

Efnisyfirlit

Útdráttur	iii
Abstract	iv
Þakkir	v
Efnisyfirlit	1
Myndir	4
1. Inngangur	6
2. Samstarf heimila og skóla	10
2.1. Almennt um samstarf við fjölskyldur	10
2.1.1 Í hverju felst samstarf skóla við fjölskyldur nemenda?	12
2.1.2 Mismunandi stefnur um samstarf heimila og skóla.	14
2.1.3 Að byggja upp gagnkvæmt traust milli kennara og foreldra.	17
2.1.4 Möguleikar fjölskyldunnar til samstarfs.	17
2.1.5 Fjölskyldumiðuð nálgun.	18
2.2 Samstarfsáætlun Epstein: Samstarfsáætlun skóla, fjölskyldna og samfélags – skrefin fimm	20
2.2.1 Myndun aðgerðahóps.....	21
2.2.2 Bjargir.	21
2.2.3 Upphafsmat.	21
2.2.4 Samstarfsáætlun til þriggja ára.....	22
2.2.5 Áframhaldandi skipulagning framkvæmdaáætlunar.....	23
2.3 Viðfangsefni í samstarfi skóla og fjölskyldna: Sviðin sex.....	23
2.3.1 Uppeldi – foreldrahrlutverk.....	24
2.3.2 Samskipti.....	25
2.3.3 Sjálfboðastarf.	27
2.3.4 Heimanám.	28
2.3.5 Ákvarðanataka.	29
2.3.6 Samstarf við ýmsa aðila utan skólans.	30
2.4 Skilvirkir skólar og foreldrar	32
2.4.1 Sterk forysta og sýn.	33
2.4.2 Samvinna, samábyrgð og ágreiningur.....	33
2.4.3 Áætlanagerð og skýrsluskrif.	34
2.4.4 Bjargir.	34
2.4.5 Mat, endurskoðun og samstarfsaðgerðir sem mæta þörfum aðila.	35
2.4.6 Samantekt.....	35
3. Rannsóknin	37
3.1 Markmið rannsóknarinnar og rannsóknarspurningar.....	37
3.1.1 Aðferð.	37
3.1.2 Þátttakendur.	38
3.1.3 Aðgerðahópur.	38
3.1.4 Ráðgjafi.	39
3.2 Saga þróunarverkefnisins.....	39
3.2.1 Undirbúningstími þróunarverkefnisins: febrúar 2002 til maí 2002.	39
3.2.2 Þróunarvinna skólans: frá ágúst 2002 – júní 2003.....	40

3.2.3 Þróunarvinna skólans: frá ágúst 2003 til júní 2004.	42
3.3 Gagnasöfnun	43
3.3.1 Upphafsmat.	43
3.3.2 Verkefnavinna kennara og foreldra.	44
3.3.3 Viðtöl.	44
3.3.4 Spurningalistar.	45
3.3.5 Skýrsluskrif.	45
3.3.6 Mat á framkvæmd og skráningar.	45
3.4 Um réttmæti rannsóknarinnar	46
3.4.1 Úrvinnsla gagna.	47
3.4.2 Siðferðileg álitamál.	47
3.4.3 Samantekt.	49
4. Niðurstöður	50
4.1 Upphaf þróunarverkefnisins.....	51
4.2 Um samstarfsáætlun Oddeyrarskóla, fjölskyldna og samfélags samkvæmt hugmyndafræði Epstein	52
4.2.1 Myndun aðgerðahóps og vinna hópsins – 1. skref.	52
4.2.2 Bjargir – 2. skref.	54
4.2.3 Upphafsmat á samstarfi Oddeyrarskóla við fjölskyldur – 3. skref.	55
4.2.4 Framkvæmdaáætlun um samstarf Oddeyrarskóla við fjölskyldur – 4. skref.	57
4.2.5 Áframhaldandi skipulagning framkvæmdaáætlunar – 5. skref.	58
4.3. Forgangsverkefni samstarfsáætlunar Oddeyrarskóla	61
4.3.1 Jákvað umsögn.	61
4.3.2 Fjölskylduheimsóknir: „Á nú að fara að taka út heimilin?“.	63
4.3.3 Frá foreldri til foreldris og foreldraviðtöl.	67
4.3.4 Heimanám nemenda í Oddeyrarskóla.	71
4.4 Mikilvægi stjórnenda í þróunarverkefnum	74
4.5 Mat foreldra á samstarfinu og þróunarverkefninu	75
4.5.1 Mat foreldra á ýmsum þáttum samstarfsins.	75
4.5.2 Hvernig samstarf vilja foreldrar og hvort á inntak þess að vera?	78
4.5.3 Skólaheimsóknir foreldra.	80
4.5.4 „Þegar eitthvað er að þá fer samstarfið í gang“.	82
4.5.5 Einn eða tveir heimar.	83
4.5.6 Pakklæti foreldra.	84
4.6 Mat kennara á samstarfinu og þróunarverkefninu	84
4.6.1 Lokamat kennara.	84
4.6.2 Áhrif þróunarverkefnisins á störf kennara.	86
4.6.3 Samantekt.	88
5. Umræða.....	92
5.1 Samstarfsáætlun Epstein lögur að íslenskum aðstæðum.....	92
5.1.1 Myndun aðgerðahóps og fyrstu skrefin.	93
5.1.2 Upphafsmat á samstarfi Oddeyrarskóla við fjölskyldur.	95
5.1.3 Framkvæmdaáætlun um samstarf Oddeyrarskóla við fjölskyldur.	97
5.1.4 Áframhaldandi skipulagning framkvæmdaáætlunar.	99
5.1.5 Bjargir.	99
5.3 Forgangsverkefni samstarfsáætlunar Oddeyrarskóla	100
5.3.1 Jákvað umsögn send heim til allra nemenda Oddeyrarskóla.	100
5.3.2 Fjölskylduheimsóknin „Á nú að fara að taka út heimilin?“	101

5.4 Heildarmat foreldra og kennara á samstarfinu og þróunarverkefninu	103
5.4.1 Uppeldi – foreldrahrlutverkið.....	104
5.4.2 Samskipti.....	106
5.4.3 Sjálfboðastörf foreldra	108
5.4.4 Heimanám.	109
5.4.5 Ákvarðanataka.	109
5.4.6 Samstarf við samfélagið.....	110
5.4.7 Áhrif þróunarverkefnisins á kennara.	111
5.4.8 Samantekt.....	112
5.5 Notagildi rannsóknarinnar til framtíðar	114
5.6 Lokaorð	115
6. Heimildaskrá	118
Fylgiskjöl	127

Myndir

Mynd 1 – Skörun áhrifasviða, ytri gerð samskipta	14
Mynd 2– Innri gerð samskipta	15
Mynd 3 – Vinna kennara Oddeyrarskóla og rannsakanda 2002 – 2004	40
Mynd 4 – Yfirlit vinnu Oddeyrarskóla skólaárin 2002/2003 og 2003/2004	50
Mynd 5 – Ánægja/óánægja kennara með þróunarverkefnið	51
Mynd 6 – Hversu vel/illa hentaði samstarfsáætlun Epstein Oddeyrarskóla?	52
Mynd 7 – Álagsþáttur vegna foreldrasamstarfs	55
Mynd 8 – Hvernig gengur barninu við heimanám?	72
Mynd 9 – Hvernig gengur að aðstoða barnið við heimanám?	72
Mynd 10 – Hversu ánægðir eru foreldrar með stuðning sinn við börn sín heima?	73
Mynd 11 – Fjöldi nemenda eftir bekkjum og fjöldi svara	76
Mynd 12 – Hver svarar?	76
Mynd 13 – Hversu ánægðir eru foreldrar með skipulag skólans á samstarfinu?	77
Mynd 14 – Hversu árangursríkt finnst foreldrum samstarfið við skólann vera?	77
Mynd 15 – Hversu ánægðir eru foreldrar með eigin þátttöku í samstarfinu?	78
Mynd 16– Hversu mikil áhrif hafði samstarfið á starfsánægju kennara?	86
Mynd 17– Hversu mikið hefur hæfni þín aukist í þróunarvinnunni?	87
Mynd 18– Hversu mikið jók þróunarstarfið öryggi kennara?	88
Mynd 19– Hversu mikil áhrif hafði samstarfið við foreldra á kennsluhætti kennara? 88	

Töflur

Tafla 1 – Framkvæmdaáætlun Oddeyrarskóla til þriggja ára	42
Tafla 2 – Hversu vel nýttust Oddeyrarskóla eftirtaldir þættir í samstarfsáætlun Epstein?.....	58
Tafla 3 – Hversu vel tókst aðgerðahópnum við eftirtalda þætti?.....	59
Tafla 4 – Árangur forgangsverkefna 1. og 2. árs	71
Tafla 5 – Hvers konar samstarf nýtist barninu þínu best?	79
Tafla 6 – Um hvað á samstarfið að snúast?	79
Tafla 7 – Hvers konar form á samstarfi telur þú nýtast þér og skólanum best?	85
Tafla 8 – Um hvað finnst þér mikilvægast að samstarf þitt við fjölskyldur snúist?	85
Tafla 9 – Hvert af sex sviðum Epstein skiptir mestu máli í samstarfi við foreldra?.....	85